

เทศน์พระ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันอุโบสถ วันอุโบสถเห็นใหม่ อุโบสถสังฆกรรม “สังฆกรรม” กรรมของสังฆะ การกระทำของหมู่สงฆ์ไง เราเป็นหมู่สงฆ์นะ เราบวชมาเห็นใหม่ จากคฤหัสถ์ จากฆราวาส แล้วเราบวชมาเห็นใหม่ ตายจากฆราวาสเป็นภิกษุ ภิกษุผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร ภิกษุเป็นผู้ขอ ผู้ขออะไรล่ะ ขออ่อนวอนให้มีชีวิตไง ให้มีชีวิตได้ประพฤติปฏิบัติ ถ้าเราได้ประพฤติปฏิบัตินะ ประพฤติปฏิบัติเพื่อให้หัวใจมันเป็นสงฆ์แท้ๆ ขึ้นมา

สมมุติสงฆ์เห็นใหม่ บวชขึ้นมาเป็นสมมุติสงฆ์ วินัยกรรม ข้อวัตรปฏิบัติเพื่ออะไร เพื่อคนไง คนกาแฟเห็นใหม่ เขาต้องคนให้มันเข้ากัน ให้มันเป็นเรื่องเดียวกัน มันถึงจะดื่มจะฉันได้มีรสชาติ

ชีวิตก็เหมือนกันเห็นใหม่ คนไม่ทั่ว เราคนไม่ทั่ว สังฆกรรมเห็นใหม่ การกระทำของเราให้มันสะอาดให้มันบริสุทธิ์ ถ้ามันสะอาดบริสุทธิ์ เวลาประพฤติปฏิบัติไปมันไม่มีความลึงเลตงสัยนะ ความลึงเลตงสัยจากภายนอก ความลึงเลตงสัยจากภายใน ภายนอก การกระทำเห็นใหม่ สังฆกรรม วินัยกรรม ยังทำให้ลึงเลตงสัย

ความเห็นของเรา เราเข้าใจว่าเป็นอย่างนั้น แต่เวลาหมู่คณะทำไปเกิดความลึงเลตงสัยของเราละ เราเคยเจอนะ ที่ฉันในบ้านด้วยกัน ภิกษุบวชใหม่ไม่ฉัน วันนั้นไม่ฉันเลย

“ทำไมล่ะ”

“ก็หัวหน้าไม่อุปโลคน์ เขาถวายสังฆทานแล้วไม่อุปโลคน์ ผมไม่กล้าฉัน ผมฉันไปแล้วผมเป็นเปรต”

เวลาผ่านไปเห็นใหม่ สิ่งที่เขาเข้าไปเราศึกษาแล้วนะ แล้วถ้าหัวหน้าไม่พาทำเห็นใหม่ หัวห้องไว้เลยนะ ไม่กล้าฉัน สิ่งที่เขาถวายสังฆทานเป็นถวายสังฆทาน แต่ถ้าถวาย

สังฆทานนะเป็นสังฆะ ถ้าหัวหน้าผู้ฉลาดก็อุปโลกน์ ถ้าเขาไม่ได้ถวายนะเป็นเรื่องของ
ความรู้สึกละของเขา มันไม่เข้าองค์ประกอบไง ถ้าเขาถวายของเขา เขาไม่ได้ถวายสังฆทาน
แล้วเราไม่สาธุ เขาพูดของเขา

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเอาของมาถวายพระ เขาวางไว้เรายังไม่ได้รับ วางไว้ให้เป็น
กองกลาง วางไว้ให้เข้าครัว มันยังไม่ได้นับอายุนะ ถ้าเรารับแล้วนับอายุ นี่ก็เหมือนกัน
ไปสาธุไปรับ ถ้าไปสาธุไปรับมันก็ต้องอุปโลกน์สิ

เวลากฐินของที่เป็นผ้าป่าเห็นใหม่ เป็นของของสงฆ์เขาถวายสังฆะ สังฆะก็เป็น
สงฆ์ เป็นสงฆ์ไง ถ้าเป็นสมมุติเห็นใหม่ สงฆ์สมมุติให้ภิกษุรูปหนึ่งเป็นผู้ทำการแทน
สงฆ์ เป็นผู้แจกเห็นใหม่ มันก็พอทนเพราะมีสงฆ์เป็นสมมุติแล้ว สงฆ์แต่งตั้งให้เป็นผู้ทำ
การแทน

ถ้าสงฆ์ไม่ได้เป็นสมมุติเลย ถวายสังฆทานเป็นสังฆะๆ กลัวไม่ได้บุญนะ โยมมา
ก็กลัวไม่ได้บุญ ปิชาติทำบุญหนหนึ่ง พอจะทำขึ้นมาทีไรกลัวจะไม่ได้บุญ ก็ต้องทำ
พิธีกรรมร้อยแปดเลย มันทำพิธีกรรมให้เข้าองค์ประกอบของกฎหมายไง องค์ประกอบ
ของวินัย นิยามของกฎหมายข้อไหนเป็นข้อไหน แล้วก็ทำให้เข้าองค์ประกอบ แล้วพอ
เวลาเขาทำองค์ประกอบก็ตบมือข้างหนึ่ง อีกข้างไม่ยอมตบรับเห็นใหม่

ถ้าเขาถวายสังฆทานก็ต้องอุปโลกน์สิ อุปโลกน์ไปเห็นใหม่ ตั้งแต่เถระลงมา
ตั้งแต่เถระ ตั้งแต่ภิกษุ ถึงสามเณร แล้วก็ถึงคฤหัสถ์ ให้แจกถึงคฤหัสถ์เลย แต่ถ้าพิธีกรรม
ไม่ต้อง เขาถวายขึ้นมามันก็เป็นที่ทานอยู่แล้ว สิ่งที่เป็นทานด้วยความบริสุทธิ์ เพราะผู้ให้
ให้ด้วยความบริสุทธิ์ ขณะให้เห็นใหม่ ด้วยความเข้มข้นขึ้นช้นบาน ให้แล้วมีความเข้มข้น
ขึ้นช้นบาน มันบริสุทธิ์ผุดผ่องอยู่แล้ว

แต่! แต่เป็นเพราะความลังเลสงสัย ต้องถวายสังฆทาน บุญอะไรไม่เท่ากับ
สังฆทาน สังฆทานถวายกับเปรตมันได้บุญไหมละ ผู้รับด้วยความบริสุทธิ์ ผู้ให้ให้
ด้วยความบริสุทธิ์ อันนี้ผู้รับต้องเป็นอย่างนั้นถึงจะได้บุญ ต้องเป็นอย่างนั้น.. แล้วเป็น
อย่างนั้นเป็นจริงไหมละ มันเป็นการเสแสร้ง ความเสแสร้งเป็นความจริงไหม? ถ้าความ
เสแสร้งไม่เป็นความจริงแล้วมันจะเกิดความจริงมาได้อย่างไร?

สิ่งที่เขาทำกันด้วยความศรัทธามันเกิดจากความจริงใจของเขา ถ้าเกิดจากความจริงใจของเขามันถึงเป็นบุญกุศลขึ้นมาจากความเป็จริง เพราะอะไร เพราะความดั่งเลสงสัยจากภายนอก ความดั่งเลสงสัยจากภายใน ก็ข้างในมันดั่งสังขะ ข้างในมันดั่งสังขะ “เอ๊ะ ทำบุญตั้งฆทานว่าจะได้บุญ ทำไปแล้วมันจะได้บุญไม่ได้บุญน้อ” นั่นนะมันตัดรอนหมดแล้ว ถ้ามันเป็นเจตนาที่บริสุทธิ์เห็นใหม่ นี่พิธีกรรม มันจะติดพิธีกันไปหมด พิธีกรรมๆ วินัยก็เป็นพิธีกรรมนะ แต่เป็นพิธีกรรมของอริยประเพณี ประเพณีของพระอริยเจ้า

พระอรหันต์สมัยพุทธกาลนะ “เราก็สิ้นกิเลสแล้ว เราจะต้องลงอุโบสถใหม่” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาด้วยฤทธิ์เลยนะ “ถ้าเธอไม่ลงอุโบสถ แล้วสังขะ แล้วผู้ที่เป็นศาสนทายาทเขาจะเอาอะไรเป็นแบบอย่างละ ต้องลงอุโบสถสิ” ในพระไตรปิฎกนะ ภิภุเวลาสำเร็จเป็นพระอรหันต์ เอ๊ะนี่ มันเป็นสมมุตินะ วินัยมันเป็นสมมุติทั้งนั้น ที่ทำสมมุติทั้งนั้นนะ แต่สมมุติขึ้นมาเพื่อจะไปหาวิมุตตินะ ถ้าไม่อาศัยสมมุติเลยจะเอาอะไรไปก้าวเดิน สมมุติทั้งนั้น วินัยกรรมนี่สมมุติหมด

เดี่ยวสวดปาฏิโมกข์ไปนี่ สมมุขาวินโย ทาทพุโ, สติวินโย ทาทพุโ, อมูพหวินโย ทาทพุโ ไม่มีอาบัติ สติวินัยไม่มีอาบัติหрок อาบัติเข้าไม่ถึงจิตดวงนั้น จิตดวงนั้นไม่มีอาบัติเลย ไม่มีเจตนา กิริยาไม่มี เอาอาบัติมาจากไหน อาบัติไม่มีหрок อาบัตินี้เป็นสมมุติ สมมุติว่าตั้งขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งเป็นวินัยขึ้นมา ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสเป็นวินัยขึ้นมา ใครฝ่าฝืนเป็นปาจิตติย์ๆ ฝ่าฝืนไม่ทำตามเป็นอาบัติปาจิตติย์ทันทีเลย ไม่ต้องมาอุทธรณ์ฎีกาใดๆ ทั้งสิ้น

คำพูดขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนกษัตริย์ คำพูดของกษัตริย์เป็นกฏหมายหมดเลย คำพูดขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นวินัยหมดเลย แล้วเราไปฝืนวินัยอันนั้นมันจะเป็นอาบัติใหม่ เป็นอาบัติเลยเพราะอะไร เพราะเราไม่ลงใจ ไม่ลงใจ ไม่ลงใจในพระพุท พระธรรม พระสงฆ์

ถ้าไม่ลงใจในพระพุท พระธรรม พระสงฆ์ แล้วเราเป็นพระสงฆ์จริงใหม่ เวลาบวชขึ้นมา วินัยกรรมสมมุติ ญัตติจตุตถกรรมเวลาบวชเป็นสงฆ์ขึ้นมาก็สมมุติ สงฆ์ทั้งหลาย ๕ องค์ ๑๐ องค์ขึ้นไป นั่งขัดสมาธิแล้วยกขึ้นเป็นหมู่สงฆ์ สมมุติใหม่? สมมุติ

แล้วเขาเป็นตามสงฆ์สมมุติ เราเป็นสงฆ์ตามสมมุติ เต็มตามสมมุติเลย เป็นสงฆ์แท้ๆ มี
ใบสุทธิ ยกขึ้นมาเป็นหมู่สงฆ์เรียบร้อยหมดแล้ว

แต่เอหิภิกขุให้ใจเป็นสงฆ์ขึ้นมาใหม่ ถ้าใจเป็นสงฆ์ขึ้นมามันต้องตั้งแต่ตรงนี้
ตั้งแต่ว่าถ้าวินัยกรรม สังฆกรรม มันสะอาดบริสุทธิ์ เราไม่มีความลังเลสงสัยอะไรใหม่ ถ้า
เรามีปัญหาจากวินัยกรรมขึ้นมา เวลาเราประชุมสงฆ์ ประชุมสงฆ์เพื่ออะไรกัน ก็เพื่อนี้ไง
เพื่อความสะอาดบริสุทธิ์นี้ไง ถ้ามีปัญหาขึ้นมาผมเห็นแย้ง เห็นแย้งขึ้นมาตรงนั้นเพราะ
อะไร เพราะในวินัยกรรมต้องเป็นฉันทามตินะ ไม่ใช่ประชาธิปไตย ไม่ใช่แบ่งฝักแบ่ง
ฝ่าย ถ้าแบ่งฝ่าย ฝ่ายเสียงข้างมากชนะ ไม่ใช่

ถ้าเป็นวินัยกรรมเห็นใหม่ คุณต้องสาธุทั้งหมด ค้านแม้แต่เสียงเดียวใช้ไม่ได้ ถ้า
ค้านแม้แต่เสียงเดียว ค้านเพราะอะไร มีความเห็นอย่างไรถึงได้ค้านขึ้นมา มันผิด
ตรงไหน? ถ้าความเห็นผิดอย่างนั้น เราต้องทำความทักขุเห็นใหม่ ทักขุเสมอกัน คีลเสมอกัน
ทักขุเสมอกัน ความเป็นอยู่ของสังฆะเราจะมีความสุขมากเลย

ทักขุต่างกัน ความเห็นต่างกัน วินัยก็ออกมาต่างกัน วินัยออกมาต่างกันก็เป็น
นานาสังวาส การถือวินัยต่างกัน ความเห็นต่างกัน ความเห็นต่างกันมันก็เป็นนานา
สังวาส ถ้าเป็นนานาสังวาส “เธอจะอยู่ด้วยกันไม่ได้นะ เธอจะกินด้วยกันไม่ได้นะ เธอจะ
นอนด้วยกันไม่ได้นะ” เห็นใหม่ ของที่ร่วมอยู่ร่วมกันขึ้นมามันเป็นอาบัติปาจิตตีย์ แต่มัน
เป็นสังคัม นี่เป็นวินัยนะ แต่พอเป็นธรรมเห็นใหม่ เป็นเราออกไปสังคัม

นี่มันก็มีอย่างที่ครูบาอาจารย์ว่า ใจมันยังมีชื่อเลย มันจะเป็นชื่อของนิกายมันก็
เป็นชื่อเฉยๆ ถ้าเขาทำดีเขาของเขาก็คือดีของเขา ถ้าเขาทำดีของเขา เขาก็ต้องเคารพธรรม
วินัยเหมือนกัน ถ้าเขาเคารพธรรมวินัยเขาก็เข้าใจว่า โดยสมมุติว่าเป็นนานาสังวาส ถ้า
โดยวิมุตตินะ ในพระอรหันต์มันก็เหมือนกันหมด คุณ คุณนางภิกษุณีกับภิกษุเห็นใหม่
เวลาเป็นสมาธิ สมาธิไม่มีหญิงไม่มีชาย เวลาจิตที่เป็นนิพพานแล้วก็นิพพานเหมือนกัน
หมด มันไม่มีสมมุติหรอก มันไม่มีเพศ ไม่มีสิ่งต่างๆ เลย มันเป็นสังฆธรรมอันเดียวกัน

แต่ขณะที่เราก้าวเดินอยู่นี้ ข้อวัตรปฏิบัติเราก้าวเดิน สิ่งที่วิธีการเห็นใหม่ วิธีการที่
เข้าไปหาสัจจะความจริง วิธีการอันนี้มันเป็นสมมุติที่ต้องเกาะอันนี้ไปก่อน ทิ้งไม่ได้ เรา
เดินทางเราจะปลีกจากถนนไม่ได้เลย ถ้าเราเดินทางเราปลีกจากถนน คุณ การคมนาถ

สมัยโบราณเขาไปตามแหล่งน้ำ ตามแม่น้ำลำคลอง เขาเอาเรือชนฝั่งได้ไหม เขาหลีกออก จากแหล่งน้ำได้ไหม เขาหลีกออกไม่ได้เลย เขาต้องไปตามกระแสน้ำนั้น เขาจะถึง เป้าหมายของเขา

นี่ก็เหมือนกัน เราเดินทางมาโดยรถตามถนน นี่ก็เหมือนกัน เราเดินทางโดยจิต วิถีแห่งจิตจะเข้าไปเอหิภิกขุ ทำใจดวงนี้ให้เป็นสงฆ์ ถ้าดวงใจดวงนี้เป็นสงฆ์เห็นใหม่ ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ของจิตดวงนี้ มันจะเข้าไปถึงสัจจะความจริงอันนั้น ถ้าเข้าไปถึง สัจจะความจริงอันนั้นก็เพื่อใคร ก็เพื่อใจอันนี้ไง เพราะใจนี้มันสกปรกเห็นใหม่ โดย สมมุติ

เกิดเป็นมนุษย์นะเกิดโดยกรรม กรรมดีพาให้เราเกิดมา แล้วเกิดมาเราไม่ลืมตน เราเกิดมาพบพุทธศาสนา เราอยากจะศึกษาธรรมวินัยนี้เพื่อจะชำระจิตใจของเรา ถ้าชำระ จิตใจของเรา เริ่มต้นจากตรงนี้ ถ้าเริ่มจากตรงนี้ เริ่มต้นเห็นใหม่ ชิงสุกก่อนห้าม! จิตยัง ไม่มีอะไรเลย สมมุติๆ มองข้ามไปหมด เหยียบย่ำธรรมไปเลยนะ ถ้าเหยียบย่ำธรรมวินัย ไปเลย มันจะไปอะไรล่ะ มันก็ตกนรกนั่นนะ

แต่ถ้ามันเดินตามธรรมวินัยเห็นใหม่ มันเป็นสมมุติก็ต้องสมมุติไปก่อน เริ่มต้น จากสมมุตินะ การเกิดนี้เป็นสมมุติเห็นใหม่ คุณิ ร่างกายนะสมมุติชั่วคราว เพราะอะไร เพราะพอถึงที่สุดแล้วร่างกายก็ต้องไปไว้ที่เชิงตะกอน แล้วจิตมันไปไหน มันสมมุติอยู่ แล้วแต่สมมุติว่ามันเป็นชั่วคราว แล้วความจริงมันอยู่ไหนล่ะ

สัจธรรมนี้เป็นความจริง สัจจะมันเป็นความจริงแล้วเราเห็นความจริงใหม่ เรา เห็นโดยเงาใจ เราเห็นโดยธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเห็นด้วยการ ได้ ยินได้ฟังมา ได้ยินได้ฟังมาโดยกิเลสเห็นใหม่ แล้วกิเลสมันก็ยึดมั่นว่าเรารู้ๆ รู้อะไร? รู้ ทำไมลังเลสงสัย? ถ้ารู้ขึ้นมาสังโยชน์มันต้องขาดออกไปสิ ความลังเลสงสัย สิ้นพพ ปรามาสมันต้องไม่ลูปคล้ำ

นี่ลูปคล้ำไหม? ลูปคล้ำไหม? ถามใจตัวเองลูปคล้ำไหม? มันสงสัยอยู่ไหม? มัน สงสัยทั้งนั้นเลย ถ้ามันสงสัย เริ่มต้นเวลาทำอะไรไป เวลากิเลสมันสร้างภาพขึ้นมา ไม่ สงสัยหรอก นี่เป็นสภาวะแบบนั้นเลย.. ไม่กี่วันหรอก เดี่ยวไม่กี่วันหรอก เดี่ยวมันคลาย

ตัวออกมามันจะสงสัยไม่สงสัย มันสงสัยแน่นอน เพราะอะไร เพราะมันเป็นหินทับหญ้าไว้ มันไม่เป็นตั้จะความจริงหรือ

เพราะเป็นอย่างนี้กิเลสมันถึงเป็นเจ้าเหนือหัวใจ กิเลสมันถึงมีอำนาจเหนือเรา มีอำนาจเหนือเราเพราะมันชนะเราแค่นี้ ถ้ามันชนะ เอ็งทำขนาดไหนก็แล้วแต่ ภาวนาไปขนาดไหนก็แล้วแต่ กิเลสมันอยู่เหนือมันตลอดไป น้ำขึ้นขนาดไหนสวะมันอยู่เหนือน้ำนั้นตลอดไป การภาวนาของเราขนาดไหน กิเลสมันอยู่เหนือการภาวนาตลอดไป เหนือการภาวนาตลอดไป ถ้ามันไม่มัจฉิมาปฏิบัติ ไม่มรรคสามัคคี ไม่ทำลายกันนะ มันเป็นไปไม่ได้หรอก แล้วถ้าคนไม่เคยเห็นพูดไม่เป็นหรือ พูดไม่เป็น โม่โม่อดกัณฑ์ไปเฉยๆ อย่างนั้นนะ โม่ไปตามกิเลสเห็นใหม่ เป็นความว่าง อ้างว่าเป็นความว่างทุกคนกึ่งแล้ว

ว่างอะไร? ว่างอะไร? ขอนไม้มันก็ว่าง อากาศมันก็ว่าง แร่ธาตุต่างๆ มันว่าง มันไม่รู้ตัวมันเองเลย ก้อนหินต่างๆ มันว่างทั้งนั้น มนุษย์ฉลาดขึ้นมาไปเอาแร่ธาตุมาทำเป็นถนนหนทางให้เราเดินมานี่ไง สิ่งที่เป็นถนนหนทางที่มันปูให้เราเดินมา มันว่างไหม มันว่าง มันไม่โอคโอย ไม่อาทรใดๆ ทั้งสิ้นเลย ทุบัติมันขนาดไหนมันก็ไม่ร้องโอคโอยเลย มันยอมจำนนทุกอย่างเลย มันเป็นพระอรหันต์ มันเป็นนิพพานด้วย

รถเหยียบมันมาเห็นใหม่ คุณสิ รถบรรทุกหมู รถบรรทุกมูตรคุณ มันล้นมารดถนนๆ มันก็ไม่เห็นเดือดร้อนเลยเห็นใหม่ รถบรรทุกของสิ่งที่ดีๆ มา เป็นข้าวตอกดอกไม้ หล่นกลางถนนมันก็ไม่เห็นเดือดร้อนอะไรเลย มันไม่เดือดร้อนเลยมันก็เป็นความว่าง มันไม่เดือดร้อนอะไรเลย กราบมันสิ! ทำไมไม่กราบมัน? มันเป็นแร่ธาตุมันรู้อะไร?

แต่ถ้าหัวใจละ หัวใจเวลาประพฤติปฏิบัติไป ในหัวใจมันอยู่ในใจเรา มันมีอะไรขึ้นมา มันเป็นไปไม่ได้ สิ่งที่มีอยู่นะกิเลสในหัวใจมันมีอยู่ มันต้องอยู่ฝังใจตลอดไป ถ้าฝังใจตลอดไป การประพฤติปฏิบัติโดยกิเลสมันครอบหัวไว้ ถ้าโดยกิเลสมันครอบหัวไว้ มันไม่เป็นความจริงสักอย่างเลย ถ้ามันไม่โดนกิเลสครอบหัวไว้ละ มันต้องเสียสละสิ

ความเสียสละ ทิฐูฐิมานะนี้เสียสละมันออกไป ความเห็นผิดๆ อย่างนี้เสียสละมันออกไป เสียสละไม่ได้! ยึดติดมันหมดเลย ยึดติดความเห็นของตัวเอง ยึดติดทิฐูฐิมานะ

อันนี้ แล้วมานะอันนี้มันให้ผลอะไรกับเรา มันให้ผลแต่ความทุกข์ทั้งนั้นเลย มันให้ผลกับความผิดพลาด

การประพฤติปฏิบัติขึ้นมาด้วยศรัทธาเนะ มีความศรัทธากันมาก บวชนี้มีศรัทธากันมาก มีครูบาอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะใหม่ ครูบาอาจารย์เป็นที่เคารพศรัทธา พอครูบาอาจารย์ชี้เข้ามา ครูบาอาจารย์เดินนำหน้าไป เคารพบูชามาก เราก็พยายามเดินตามไป แล้วมันเป็นไปตามนั้นใหม่ ขนาดมีความศรัทธามีความเชื่อถือ มีโอกาสปฏิบัติมาตลอดเลย แต่ทฎฐิมานะอันนี้ ความเห็นนี้มันทิ้งไม่ได้ เพราะอะไร เพราะมันอยู่ในหัวใจของเรา มันเป็นอวิชชานะ อวิชชาไม่รู้โดยไม่เข้าใจ

รู้ธรรมวินัย รู้เห็นการกระทำ เป็นการกระทำมานี้รู้โดยความเห็นของเรา รู้โดยความไม่เข้าใจเลย แต่รู้มันเป็นความเข้าใจนะ น้ำหูน้ำตาไหลเลย “ทำไมมันโง่ขนาดนี้ ทำไมเราโง่ได้ขนาดนี้” ของอยู่ในมือนะ กำอยู่กับมือ แต่มันไม่รู้ว่ามือนี้มันคืออะไร ไม่รู้เลยในมือเรานี้คืออะไร อวิชชามันเป็นอย่างนั้น

ของอยู่กับจิต ความรู้อยู่กับจิต จิตพาเกิดพาตายอยู่กับจิตตัวนี้ แล้วมันเกิดตายในสถานะแบบนี้ ไม่รู้อะไรเลย แล้วปฏิบัติธรรมขึ้นมา ก็ปฏิบัติธรรมโดยกรอบ โดยประเพณีวัฒนธรรม

ประเพณีวัฒนธรรมมาจากภายนอกใช่ไหม คุณสิเราห่มจีวรกันอยู่นี้ บริหาร ๘ สิ่งนี้ มันเป็นอย่างไร สิ่งนี้มันเป็นเครื่องอาศัยทั้งนั้นเลย อากาของจิต อากาของจิตก็เป็นเครื่องอาศัยของจิต จิตถ้าไม่มีสิ่งนี้เป็นการแสดงออก จิตมันแสดงออกได้อย่างไร เวลานอนหลับ เวลานั่งเหม่อ จิตมันอยู่ไหน? เวลานั่งเหม่อทำไมไม่บอกว่ามันเป็นนิพพานละ มันว่างหมดเลย ไม่มีสติสัมปชัญญะ นั่นล่ะคือมิจจาทั้งนั้นเลย มิจจาเพราะมันขาดสติ มันขาดสตินะ คุณนอนหลับสิ ถ้ามีสติมันหลับได้อย่างไร มันต้องหลับไปสิ พอหลับขึ้นไป มันทำอะไรของมันในความหลับนั้นนะ

จิตก็เหมือนกัน จิตถ้าเวลามันขาดสติ มันขาดอะไรต่างๆ ไป มันก็สถานะของมันนี่ว่าง ว่าง ขณะที่ขั้นสุดท้าย ขณะที่มันเป็นไป ขณะที่มันจะทิ้งกายออกมา มันทำอย่างไร ถ้ามันมีการทิ้งกายออกไปนะ มันทิ้งออกมา ทิ้งสิ่งที่ว่ามันเป็นความลึกลับสงสัย มันเป็นสิ่งโยชน์ในใจมันทิ้งออกมาอย่างไร

การที่มันไม่ทิ้งง่ายๆ หรือ เพราะอะไร เพราะมันแก่นของกิเลส สิ่งที่เป็นแก่นของกิเลสถ้ามันทิ้งได้ง่ายๆ มันจะเกิดมานั่งอยู่นี้หรือ เกิดตายๆ ก็นั่งอยู่อย่างนี้ มันเกิดจากไหน? แล้วเกิดมาก็ชาติ นี้ปฏิเสธนะ เกิดมาชาตินี้ วิทยาศาสตร์นะ ใครเชื่อกษัตริย์คนนั้นเป็นคนครีคนล้ำสมัย คนนี้ไม่ทันวิทยาศาสตร์ ไอ้เรามันคนทันวิทยาศาสตร์ ทุกอย่างต้องเป็นวิทยาศาสตร์ ทุกอย่างมันต้องพิสูจน์ได้

โง่บัดซบเลย! โง่บัดซบ! เพราะอะไร เพราะมันเป็นเรื่องโลกๆ ธรรมดาเห็นโลกโวย! มันเห็นสิ่งนั้นมหาศาลเลย พิสูจน์ได้ยิ่งกว่าสิ่งที่พิสูจน์ได้อีก เพราะสิ่งที่เห็นวิทยาศาสตร์มันพิสูจน์มาจากไหน? มันเป็นแร่ธาตุใช่ไหม? ทฤษฎีต่างๆ นี่มันเป็นความรู้ใช่ไหม? สิ่งที่เป็นความรู้พิสูจน์ว่ามันเป็นสภาวะแบบนั้นไหม? แต่ถ้าเป็นสัจจะความจริงพิสูจน์ด้วยหัวใจ

มรรคญาณนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาะ ไม่อยากจะพูดว่านั่งคอดกนะ แล้วมันจะสอนกันได้อย่างไร? มันจะสอนกันได้อย่างไร? แล้ววิทยาศาสตร์ละ วิทยาศาสตร์เป็นเรื่องไร้สาระ ไร้สาระจากธรรมะนะ เรื่องของธรรมนี่วิทยาศาสตร์ไร้สาระมาก เพราะอะไร เพราะมันเป็นสิ่งที่พิสูจน์ เด็กมันก็ทำได้ เด็กนะ คูลี แข่งขันเทคโนโลยีกันเห็นไหม เด็กประถมมันทำเครื่องยนต์กลไกไป มันไปได้ เหรียญทองมาทั้งนั้น มันก็เอาเหรียญทองแขวนคอมา ใครๆ มันก็ทำได้ วิทยาศาสตร์นี่พอที่สุดมาแล้ว ใครมันก็ทำมาทั้งนั้น

แต่สิ่งที่ธรรมเห็นโลกมันเกิดมาจากไหน มันเกิดมาจากสัจจะความจริงยิ่งกว่าวิทยาศาสตร์อีก เพราะอะไร มันพิสูจน์ได้นะ พิสูจน์ได้เพราะอะไร คูลี ครูบาอาจารย์เราเห็นไหม หลวงปู่มั่นท่านปฏิบัติมา เวลาไปหาหลวงปู่เสาร์

“จิตเป็นอย่างนั้นๆ”

“โอ้ย.. เราไม่เคยเป็นอย่างนั้นเลย”

ครูบาอาจารย์เขาคุยกันนะ แล้วสิ่งนี้ระหว่างหลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ คุยกัน หลวงปู่เสาร์ปฏิบัติมา มันหลอกกันได้ไหม แล้วครูบาอาจารย์เห็นไหม คูลีเวลาหลวงปู่มั่นท่านพูดว่า “หมูกณะจำไว้ จำหลวงปู่ขาวไว้นะ หลวงปู่ขาวได้คุยกับเราแล้ว” เห็นไหม “จำ

หลวงปู่พรหมไวนะ จำไวนะๆ” นี่บอกชื่อเพราะอะไร เพราะมันได้ตรวจสอบกันแล้ว มันเห็นทันกัน

นี่คือสิ่งที่พิสูจน์ได้ไง สิ่งที่พิสูจน์ได้พิสูจน์ได้ด้วยความจริง ธรรมถึงธรรม ใจถึงใจ ความเป็นไปถึงความ เป็นไป แล้วสิ่งนี้ออกมาได้อย่างไร นิพพานมีไหม? มี แล้วทำไมไม่พิสูจน์ให้รู้ล่ะ พิสูจน์เอาออกมาได้อย่างไร เพราะเอาของดีๆ ให้คนตาบอดมันดู ไอ้คนตาบอดมันจะรู้ได้อย่างไร ไอ้คนตาบอดมันเอามือคลำๆ “ฮือ...นี่มันกลมๆ นะ ไอ้มันแบนๆ นะ” กลมๆ แบนๆ มันคือสิ่งที่สัมผัส! แล้วกลมๆ แบนๆ มันคืออะไรล่ะ กลมๆ แบนๆ นี่นะ กลมๆ แบนๆ มันเป็นแก้วแหวนเงินทอง มันเป็นหินหรือมันเป็นทองคำล่ะ มันเป็นอย่างอื่น มันก็กลมๆ แบนๆ มันเป็นรูปเห็นใหม่ รูปลักษณะที่มันเป็น แต่เนื้อหาสาระแก่นแท้ของสิ่งนั้นล่ะ

นี่ก็เหมือนกัน แก่นแท้ของหัวใจล่ะ หัวใจที่มันเป็นไป มันเอาอะไรมา เป็นไป แล้วเอาอะไรมาพิสูจน์ล่ะ ก็คนเห็นด้วยกันพิสูจน์ทำไมเห็นไม่ได้ คนเห็นด้วยกันก็พิสูจน์ให้เห็นเหมือนกันเห็นใหม่ คุณติครูบาอาจารย์ท่านว่า “จำองค์นี้ไว้ องค์นี้ไว้” เพราะอะไร? เพราะองค์นี้จะเป็นที่พึ่งของพวกหมู่คณะไง! องค์นี้ไ้ที่จะเป็นที่พึ่งของคนที่มีคนตาบอดตาบอดให้ไปถามองค์นี้ละ องค์นี้ๆ นะ อย่าไปถามองค์อื่นนะ องค์อื่นจะพาลงตกรก

แม้แต่หลวงปู่มั่นท่านมีคุณธรรมขนาดนั้น ท่านยังได้สังเสียไว้เลย สังเสียไว้เลยนะ เพราะอะไร เพราะไม่ต้องให้เสียเวลาไง คุณติ เราเป็นชาวไร่ชาวนากัน เราจะทำอะไรทำนาเห็นใหม่ เราจะเอาเมล็ดพันธุ์ เราก็มาปลูก ปีนี้เราปลูกชนิดนี้ ปีนี้เราก็ปลูกชนิดนี้ ปีนี้ก็ปลูกต้นผักบุ้ง ปลูกต้นคะน้า แล้วมันจะปลูกแต่ละปีๆ จะทดสอบอยู่นั่นล่ะว่า ภูมิอากาศสถานที่อย่างนี้มันควรจะปลูกต้นอะไร

แต่ถ้าครูบาอาจารย์เขาบอก ไม่ต้อง! พื้นที่บริเวณนี้เมืองนนท์เขาปลูกแต่ต้นทุเรียน ทุเรียนเมืองนนท์มีชื่อเสียงมาก พื้นที่แถวนี้เขาปลูกเงาะ ภูมิอากาศแบบนี้มันปลูกได้

ครูบาอาจารย์ท่านสอนมาอย่างนี้ ไม่ให้เราต้องเสียเวลาไปพิสูจน์ทดสอบ ตรวจสอบ ทดสอบตรวจสอบ แล้วก็กว่าจะทำได้กว่าจะเชื่อ แล้วกิเลสมันที่ถอดออกอยู่แล้วนะ ทำอะไรได้ไม่ได้ “นี่หมดความสงสัยแล้ว ครูบาอาจารย์ก็ว่ากันมา องค์ที่ว่าน่าเชื่อถือจริงๆ ก็

เชื่อถือได้จริงหรือเปล่าก็ไม่รู้ โห้ย กราบไหว้ขนาดนี้ ทำบุญขนาดนี้ แล้วประพฤติปฏิบัติ ตามท่านขนาดนี้ ก็ยังไม่ถึงสักที”

ก็ความคิดของเราละ เดินจงกรม ๒ นาทีบอกว่าทำเหมือนท่าน เวลาผู้ที่ประพฤติ ปฏิบัตินะ อยู่ในป่าในเขาเนะทั้งวันทั้งคืน นี่ปฏิบัติเนะ อदनอนผ่อนอาหารแล้วปฏิบัติ ต่อเนื่องเห็นใหม่ การต่อเนื่องสำคัญมากเลย สิ่งต่อเนื่องนะ คุณิเรหมักเราทำอาหาร เห็นใหม่ ถ้าเราหมักไม่ได้ที่ มันทำอาหารขึ้นมามันด้านๆ กินไม่ได้หรืออก ไม่อร่อย นี่ก็ เป็นอาหารนะ นี่เราจะหมักหัวใจ เราจะทำใจของเราให้มันมัชฌิมา มันสมดุลต่อกัน เรา จะทำอะไร เราก็ทำ ๕ นาที ๑๐ นาทีด้วยความเห็นของเราไง ด้วยชีวิตของเรา ด้วย ความคุ้นเคยของเรา ด้วยความมัถายของเรา ก็ทำแค่นี้มันก็สุดกำลังเราแล้ว

แต่ไม่คิดเลยนะว่าครูบาอาจารย์เขาทำกันเป็นปีๆ ทำเป็นสิบๆ ปี เขาเดินจงกรม ข้ำแล้วข้ำแล้ว เขาทำของเขาเพราะอะไร เพราะมันต่อเนื่อง ความต่อเนื่องความสมดุลของ จิตที่มันกำลังแข่งขันกันระหว่างกิเลสกับธรรม กิเลสกับธรรมในหัวใจมันแข่งขันกันนะ ขนาดที่ว่าจิตเราเจริญขึ้นมา จิตเราเป็นสมาธิขึ้นมา จิตมันมีฐานขึ้นมา เรากำลังแข่งขัน กัน กำลังเอาชนะกันต่อกัน เขาจะลงทุนขนาดไหน เขาจะถนอมรักษาของเขาขนาดไหน

ทำไมพระป่าเรา ครูบาอาจารย์ของเราถึงสวณความสงบสังคัก ทำไมถึงต้อง สวณความสงบสังคัก สวณสิ่งต่างๆ วัณนี้เพื่ออะไร ก็เพื่อขณะที่มันเป็นไปเห็นใหม่ เราสร้างสมขึ้นมา กว่าจะทำขึ้นมาเราต้องลงทุนลงแรงขนาดไหน แต่ขณะที่มันสมดุลนะ ที่มันเป็นไปเห็นใหม่ คุณิเขาทำอาหารกัน เขาจะหาวัตถุดิบมานะ อาหารนี้มาจากต่าง แคน โอ้โฮ เนื้อนี้มาจากที่นั่น ไอนี้มาจากรอบโลกเลยนะ เอามารวมกันในกระทะนี้ สิ่งนี้ ที่ในกระทะกว่ามันจะสุกขึ้นมา มันสุกในกระทะนะ อาหารมันสุกในกระทะแล้วนะ ถ้า อาหารมันสุกในกระทะต้กขึ้นมากินมันอร่อยทั้งนั้น

นี่ก็เหมือนกัน กว่าจะเราทำของเราขึ้นมา กว่าจะฝึกสติเนะ กว่าจะทำสมาธิเนะ แล้วฝึกฝนปัญญา ถ้าสมาธิมันเป็นปัญญาขึ้นมาได้เอง สิ่งที่เราเป็นขึ้นมาได้เองมันเป็น โลภียปัญญา เพราะปัญญาเกิดจากกิเลส กิเลสเกิดจากเรา เราเกิดปัญญาขึ้นมาเพราะเป็น ปัญญาอย่างนั้น ปัญญาอย่างนั้นกระบวนการของมันคือสมถะ คือปล่อยวาง

การปล่อยวางนี้ เราก็คิดว่าปล่อยวางเพราะเทียบใจ เทียบเอาว่า โอ้โฮ ไข้ปัญญา แล้ว ปัญญาอย่างนี้มันจะเป็นธรรมแล้ว มันไม่เป็นหรอก เพราะอะไร เพราะสิ่งนี้ คุณติ ดูอย่างเนื้ออย่างอาหารที่มาจากรอบโลกนะ สิ่งที่เป็นของเทียม สิ่งที่เขาทำเลียนแบบแถวบ้านเราก็มี นี่เหมือนกัน อะไรก็เหมือนกัน มันเป็นสภาวะเหมือนกัน ความคิดของเรามันเป็นอย่างนั้น แล้วผลคุณค่าออกมามันจะเหมือนกันได้อย่างไร

นี่ก็เหมือนกัน ขณะที่เราพยายามของเราละ เราพยายามเก็บหอมรอมริบ เราพยายามฝึกฝนของเราละ ถ้ามันเป็นความสงบเราให้มันสงบเข้าไปเห็นใหม่ ถ้าเกิดเราฝึกฝนปัญญา ถ้าไม่ได้การฝึกฝนของปัญญานะ ถ้าปัญญาไม่ออกวิปัสสนา ไม่ออกพิจารณา ปัญญาไม่เกิดหรอก

ปัญญาที่เกิดก็ปัญญาเกิดจากฐานข้อมูล เกิดจากการศึกษาธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกิดจากการศึกษา เกิดจากฟังธรรมของครูบาอาจารย์ของเราเห็นใหม่ เดียวนี้พระพุทฺธมากมาย ไปไหนมาถึงก็ร้องไห้โฮๆ

การว่าร้องไห้โฮๆ นี้ะ มันเป็นคุณธรรมของหลวงตา ท่านสร้างบุญญาธิการของท่านมา ขณะของท่านมหาศาล ท่านใหญ่โตมาก โอ้อย่างพวกเรานี้ละ แต่ให้เห็นธรรม ละะ ให้รู้ธรรมให้เห็นธรรม มันก็อ่านาจาสนาสิ้นหัวแล้ว ไม่ต้องไปร้องไห้โฮๆ

สิ่งนั้นนะเห็นใหม่ เราไปฟังมา เราไปฟังมา เราไปยึดมา ถ้ามันจะเป็นอย่างนั้นให้มันเป็นขึ้นมาตามข้อเท็จจริง ถ้ามันจะเป็นของเราให้มันเป็นโดยเนื้อหาสาระ ไม่ใช่สร้างภาพขึ้นมาให้เป็นสภาวะแบบนั้น นี่ไงเพราะเราได้ยินมาได้ฟังมา แล้วเราไข้ปัญญา ก็ปัญญาอย่างนี้ปัญญาโจรนะ ปัญญาขี้โมย ปัญญาไปเอาสมบัติของคนอื่นมาเป็นของตัวเองมันเป็นปัญญาได้อย่างไร มันเป็นของครูบาอาจารย์ทั้งนั้น ปัญญาของเรามันจะเกิดขึ้นมาได้ได้อย่างไร มันก็ต้องอย่างนี้ไง เวลาจิตมันสงบขึ้นมามันก็ต้องออกพิจารณาเห็นใหม่

สิ่งใดที่มันเป็นทุกข์ ความเป็นอยู่นี้มันเบื่อหน่ายใหม่ บิณฑบาตแล้วบิณฑบาตอีก ฉันทแล้วก็ฉันทอีกเห็นใหม่ ขับถ่ายแล้วขับถ่ายอีก วัฏฐีวิตรเห็นใหม่ วัตรในห้องส้วม ทำแล้วทำเล่าๆ ก็เป็นอย่างนี้ ในเมื่อเกิดมามีชีวิตอยู่ ดำรงชีวิตมันขับถ่ายอย่างนี้ มันก็กินอย่างนี้ แล้วเบื่อหน่ายใหม่ละ ไม่เบื่อหน่ายถ้ามันมีอะไรผลิตผลิต

แต่มันเบื่อหน่ายต่อเมื่อถ้ามีอะไรอัศจรรย์ใจ อัศจรรย์ใจนี้เบื่อหน่ายมาก แต่ถ้าไปเพลิดเพลินี่ แหม ชอบ มีความสุขเพลิดเพลินไปกับเขา เห็นไหมนี่คือกิเลสทั้งนั้น แต่ถ้าจะความจริงเห็นไหม สิ่งนี้มันเป็นเรื่องความจริงของเราขึ้นมา แล้วถ้ามันเบื่อหน่าย สิ่งนี้มันน่าสลดสังเวชไหม แล้วสิ่งนี้มันเป็นหนเดียวหรือ มันเกิดตายๆ มากี่ร้อยกี่พันชาติ เกิดตายๆ อย่างนี้ก็รอบแล้วละ

ไม่รู้เรื่องเลย ไม่รู้สิ่งต่างๆ เลย พอเกิดในชาตินี้ที่ปฏิฆิมานะ มันมีแต่ปฏิฆิมานะในหัวทั้งนั้นนะ ไม่มีอะไรเลย แล้วเวลามันเบื่อหน่ายก็ซุกไว้ในะ จิตดวงใดไม่เบื่อหน่ายไม่มีไม่หนีหรือ ถ้ายังมีกิเลสอยู่นะ เว้นไว้แต่พระอรหันต์เท่านั้น เพราะอะไร เพราะในสโมสรสันนิบาตทุกดวงใจว่าแห้ว ลองมีกิเลสในหัวใจนี้อย่ามาแหกตานะว่าไม่เบื่อหน่ายเบื่อหน่ายทั้งนั้น! เพียงแต่ยอมรับความจริงหรือไม่ยอมรับความจริงเท่านั้น

สิ่งนี้แบกรับภาระมันหนักไหม ใ้อร่างกายใ้อการขบการถ่ายมันหนักไหม มันหนักทั้งนั้น แล้วทำไมไม่หาทางออก ทำไมไม่เอาความจริง เพียงแต่เราเป็นอะไรเท่านั้นเอง ถ้าเราเป็นสุภาพบุรุษ เราเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเราต้องยอมรับความจริง ถ้ายอมรับความจริง ถ้ามันเบื่อหน่าย เบื่อหน่ายควรรหาทางออกสิ เบื่อหน่ายควรรหาความจริง เพราะ! เพราะนี่ก็บวชมาเป็นพระแล้วนะ นี่ก็เป็นนักรบแล้วนะ ถ้านักรบแล้ว นักรบทรงไม่ได้ นักรบทำไม่ได้ แล้วใครมันจะทำได้

นักรบเห็นไหม นักรบอยู่ในสงคราม มันมีการปะทะในระหว่างสู้รบเห็นไหม สถานการณ์สู้รบนะโวย! สถานการณ์สู้รบ ธรรมกับกิเลสมันสู้รบในหัวใจ มันต้องมีการเปลี่ยนแปลงสิ ในสถานการณ์สู้รบนะ มันต้องมีเหตุปัจจัยทุกๆ อย่างที่ทำให้มีการเป็นไปนะ คุณขนาดที่ที่เราโดนไล่ถ่านะ เราโดนไล่ล่าหรือเราไล่ล่าเขา

นี่ก็เหมือนกัน ขณะที่ทำปัญญามันเกิด ขณะที่ปัญญามันหมุน เราไล่ล่าหรือว่าเราโดนกิเลสมันไล่ล่า กิเลสไล่ล่ามันยอมจ้านหมดคนนะ มันไม่มีสิ่งต่างๆ เลย มันไม่ยอมรับอะไรเลย สิ่งนี้มันแข่งขันกันได้อยู่หัวใจ ถ้ามันแข่งขันกันในหัวใจมันต้องฝึกฝน ฝึกฝนถ้าจิตสงบแล้ว จิตที่มีฐานะแล้วควรออกพิจารณา ควรออกหัดใช้ปัญญา

ปัญญาอย่างนี้ต่างหาก ปัญญาที่เราฝึกฝนขึ้นมา ปัญญามันต้องเกิดจากการฝึกฝน ปัญญาที่มันเกิดขึ้นมาเอง ที่เราตรัสรู้เอง ถ้าอย่างนั้นะฤทธิไซโรเป็นพระอรหันต์ไป

หมดแล้ว คนที่เขาทำความสงบของใจเขาเป็นพระอรหันต์ไปหมดแล้ว มันเป็นไปไม่ได้
หรือ มันเป็นไปไม่ได้เพราะอะไร เพราะไม่มีพลังงานอันใดเลยที่ทำลายตัวมันเอง มีแต่
พลังงานเผาผลาญคนอื่น

กิเลสก็เหมือนกันมันเผาคนอื่น แล้วธรรมเกิดจากกิเลส ธรรมเกิดจากความคิด
ของเรา มันเผาผลาญใคร? เผาผลาญเวลาไป เผาผลาญชีวิตไป เผาผลาญโอกาสของเราไป
เผาผลาญให้เวลาเราหมดไปวันๆ หนึ่งไป เผาผลาญให้เรายอมจำนนกับกิเลสนี้ไป มันเผา
ผลาญอย่างนี้ อวิชชามันเผาผลาญ ปัญญาอย่างนี้ปัญญาโดยกิเลสทั้งนั้น

แล้วปัญญาโดยธรรมละ ปัญญาโดยธรรมมันย้อนกลับเข้ามาเห็นสัจจะความจริง
สิ ถ้าจิตมันสงบเข้ามามันเห็นอะไร เห็นกาย เวทนา จิต ธรรม แล้วกาย เวทนา จิต ธรรม
เกิดอย่างไร จิตเกิดอย่างไร ธรรมเกิดอย่างไร แล้วเกิดสภาวะอย่างนี้มันสะท้อนกิเลส
อย่างไร ถ้ามันมีการเกิดขึ้นมามันต้องมีการสะท้อนกิเลส แล้วกิเลสมันอยู่ที่ไหน กิเลส
มันอยู่ที่ใจ แล้วใจเป็นผู้เห็นเขา เห็นเขาคือเห็นสิ่งที่มันหลงเชื่อไป

สิ่งที่อวิชชามันครอบงำหัวใจ โอ้โง่งๆ ตัวนี้แล้วมันไปหลงเชื่อว่าสิ่งนี้ไปยึดมั่น
เป็นอุปาทาน ทั่วๆ ที่รู้ณะ เหมือนคนไข้เลย คนไข้เข้าโรงพยาบาล เจ็บไข้ได้ป่วยอยาก
หายมาก แต่รักษาไม่ได้ต้องไปหาหมอ ให้หมอเขาผ่าตัด ให้หมอเขาแก้ไข เราทำเอง
ไม่ได้ เป็นมะเร็งนะ ทำอย่างไร เข้าไปหาหมอไปนั่งโอดโอยให้หมอทำ

นี่ก็เหมือนกัน ยอมจำนนนะ กิเลสมันเหยียบหัวใจ มันเหยียบทุกข์มาก แล้วทำ
อย่างไร? ทำอย่างไร? ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีเครื่องผ่าตัดก็คงผ่าตัดให้แล้ว
แต่นี้บอกมรรค ๘ ไว้เห็นไหม ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มรรคเห็นไหม มรรคญาณเข้าไป
ทำลายมัน

แล้วมรรคนี้มันเกิดมาจากไหน? มรรคนี้มันเกิดในพระไตรปิฎกหรือ? มรรคมัน
สั่งชื่อมาจากเมืองนอกหรือ? มรรคมันเกิดขึ้นมา สมาธิมันชื่อได้ที่ไหน? สติมันชื่อได้ที่
ไหน? แล้วปัญญาที่ฝึกฝนมันฝึกฝนได้ที่ไหน?

มันต้องฝึกฝนด้วยมรรคญาณ มรรคญาณมันจะเกิดมาจากเราเห็นไหม คุณติดูอย่าง
ที่เขาทำลายกันบนอวกาศเห็นไหม เขาต้องยิงจรวดขึ้นไปทำลายบนอวกาศ นี่ก็

เหมือนกัน ในเมื่อมันเป็นนามธรรม มันเป็นกิเลสในหัวใจ แล้วมันจะเอาอะไรไปทำลาย มัน ถ้ามันไม่ใช่มรรคญาณในหัวใจนั้นทำลายหัวใจนั้น มันเป็นจักรวาลเดียวกันไง น่านฟ้าเดียวกันมันก็หากันเจอสิ มันมีกิเลสในหัวใจของเรา แล้วในน่านฟ้า ในคุณธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในคุณธรรมของครูบาอาจารย์ของเรา มันก็เป็นน่านฟ้าของท่าน มันเป็นอวกาศ มันเป็นสิ่งต่างๆ ที่ว่ามันเกิดมาจากใจดวงนั้น แล้วเราก็คาดหมายสิ่งนั้นมาเป็นของเรา มันเป็นไปไม่ได้หรอก มันเป็นไปไม่ได้

มันเกิดจากจักรวาลไหน เกิดจากทิวทัศน์ไหน เกิดจากความรู้สึกอันไหน มันต้องเกิดจากที่นั่นทำลายที่นั่น ทำลายที่นั่นก็คือทำลายจากหัวใจของเรา เพราะหัวใจของเรามันเกิดขึ้นมามันก็เอาสิ่งนี้เกิดขึ้นมา มันก็ต้องฝึกปัญญาขึ้นมาสิ ฝึกขึ้นมาให้มันครบเห็นใหม่ คุณติเวลาเราฟังกับมหายานเห็นใหม่ สว่างโพลงๆ นะ มันโพลงมาจากไหน? มันโพลงมาจากฟ้า ไม่มีหรอก! ปัญญาซื้อไม่ได้ ทุกอย่างหาซื้อไม่ได้ สั่งมาจากไหนก็ไม่มี มันต้องเกิดมาจากใจทั้งนั้น

นี่ก็เหมือนกัน แล้วของเราเราวิปัสสนาไป เราสร้างสมขึ้นมา เห็นใหม่ เวลาวิปัสสนาไปเราฝึกฝนไป ถ้ามันสมคุณขึ้นมาเห็นใหม่ ช้างกระดิกหูงูแลบลิ้น ช้างมันกระดิกหูมันสว่างโพลง เร็วกว่าด้วย งูแลบลิ้นแผลปๆ กิเลสมันขาดๆ ถ้ามรรคญาณมันเกิดขึ้นมันขาดอย่างนั้น ขาดเลยๆ

ช้างกระดิกหูงูแลบลิ้นมันแป็บเดียวเห็นใหม่ แต่ขณะที่สะสมละ สะสมนะมันสะสมมาจากไหน สะสมมาจากใจมันสะสมขึ้นมาอย่างไร? สมาธิทำอะไร? ตั้งใจอย่างไร? เรามีความพร้อมอย่างไร?

นักรบนะ เราเป็นพระ เราเป็นนักรบ เราประกาศตนเป็นพระ เราศรัทธาในศาสนา มาก เราเกิดมาเห็นใหม่ แล้วเราออกประพฤติปฏิบัตินะ ถ้ามีอำนาจวาสนานะ เหมือนกองทัพเลย ถ้ากองทัพเขามีกำลังพลขึ้นมา ประเทศชาตินั้นนะ เขาจะรักษาประเทศชาติของเขาได้

นี่ก็เหมือนกัน เรามีหมู่คณะ เรามีเพื่อนฝูงมีสหธรรมิก เราจะเป็นกองทัพฯ หนึ่งต่อสู้กับกิเลสนะ แล้วกองทัพของเราให้มันต่อสู้กับกิเลส ไม่ใช่กองทัพไม่มีวินัยมันเป็นโจร กองทัพไหนไม่มีวินัยนะ แล้วมนุษย์ถืออาวุธ มันปล้นสะดมเขานะ

นี่ก็เหมือนกัน เราเป็นพระ เราเป็นนักรบ เราจะรบกับกิเลสของเรา ให้มันมีธรรมวินัยไว้ในหัวใจนะ ถ้ามันมีธรรมวินัยในหัวใจเราจะชนะกิเลสของเราเห็นไหม ชำระกิเลสของเรา ให้กิเลสของเราอย่างน้อยให้มันถลอกปอกเปิกบ้างสิ ขอสักครึ่งเถอะให้กิเลสมันถลอกปอกเปิกบ้าง ให้ได้เห็นตัวมัน ให้ได้ต่อสู้มัน

นี่ยอมจำนนกับมันตลอดนะ เรายอมจำนนกับกิเลสของเรา ทั้งๆ ที่มันน่าเสرว่า มันน่าเสรว่าเพราะของมันอยู่ในหัวใจของเรา คุณเวลาครูบาอาจารย์ไปหาหลวงปู่มันเห็นไหม ไปถึงคิดอย่างนั้น คิดอย่างนี้ ของในใจของเราทั้งนั้นนะ ท่านยังบอกเลยว่า “ในใจของเราไม่ดู ไปดูแต่ใจคนอื่น ไปรู้แต่เรื่องคนอื่น” เรื่องของคนอื่นจะเป็นอย่างนั้นๆ มันเรื่องบุญกรรมของเขานะ

ใครทำบุญทำกรรมของเขาเห็นไหม มันผลของวิญญูะ เขาก็ทำบุญทำกรรมของเขา มา เราก็ทำบุญทำกรรมของเรา มา แล้วถ้าเราพิจารณา เราก็ต้องพิจารณาบุญกรรมของเรา เราต้องพิจารณาในหัวใจของเรา เราต้องย้อนกลับมาดูที่ใจเรานะ ย้อนกลับมาดูความประพฤติของเรา ย้อนกลับมาดูมโนวิญญูณ เห็นไหม มโนกรรม กรรมที่เกิดจากความคิด ทิฏฐิมานะอันนี้ทิฏฐิมานะในหัวใจนะ เกิดจากที่นี้นะ เราเข้ามรือคั้น ถ้าเราเจอ นะ ทุกคนไม่เห็นเป็นไปไม่ได้ แต่ถ้ามันไม่มีนะ เรามรือคั้นขนาดไหนมันไม่มีนะ เราสบายใจได้

ถ้าเป็นโลกธรรม ๘ เขาติณนินทาขนาดไหน มันเรื่องของเขา เพราะอะไร เพราะคนเราเกิดมาจะให้คนรักไปหมดเป็นไปไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไว้ในพระไตรปิฎกนะ “ถ้าเรื่องของโลกธรรมที่โดนแรงเสียดสีของโลกธรรมในโลกนี้ นะ ไม่มีใครโดนแรงเท่ากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดานะ เป็นเจ้าของศาสนา เป็นผู้ที่มิฤทธิ์มีเดชมาก เวลาตั้งเอดทักคะเห็นไหม ผู้ที่มิฤทธิ์ พระโมคคัลลานะมิฤทธิ์หมดเลย แต่ถ้าคนที่ตั้งต้องมิฤทธิ์มากกว่านั้นนะ

เวลาเกิดกระแสของโลกธรรมเห็นไหม ติณนินทา จ้างคนมาค่า จ้างมาทั้งนั้นเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เดือดร้อน แต่เป็นกรรมของเขานะ พ้นจากนั้นไป ธรณีสูบ ธรณีสูบเห็นไหม

แต่ถ้าพูดถึงเป็นทางโลกนะ คนมีฤทธิ์ขนาดนั้นถ้าใช้ฤทธิ์ เขาจะเข้ามาใกล้ไม่ได้เลย แต่นั่นเป็นเรื่องของเวรกรรม เป็นเรื่องของเวรกรรมเขาเห็นใหม่ ให้เขาได้ทำอย่างนั้นมันก็ยังได้โทษผลน้อยกว่านั้นนะ ถ้ายังทำกันไม่ได้ ยิ่งอาฆาตมาดร้าย เขายังมีโทษมากกว่านั้น นี่เมตตาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้าเราฟังธรรมของเรา ฟังธรรมนะ ธรรมที่สะอาดบริสุทธิ์มันเป็นเมตตาธรรม มันมีความเมตตาสงสารนะ เมตตามาก เมตตากับจิตทุกๆ ดวง จิตทุกๆ ดวงควรจะปลดเปลื้องสิ่งที่เป็นความหมักหมมของใจ แล้วสิ่งที่ปลดเปลื้องจากความหมักหมมของใจนี้ มันไม่มีใครทำให้ได้ มันต้องใช้กำลังของใจเราเอง ที่นี้การใช้กำลังของใจเราเอง เราจะทำของเราขึ้นมา มันก็สับปลับ มันก็ผัดวันประกันพรุ่ง มันก็มั่งง่าย มันเป็นไปอย่างนั้นหมดเลย

แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์เห็นใหม่ ครูบาอาจารย์คอยเตือนสติ คอยชี้แนะ คอยเคาะคอยบอก การเคาะการบอกนี่นะ ครูบาอาจารย์อย่างนี้ น่าเคารพศรัทธามาก เพราะครูบาอาจารย์อย่างนี้ให้อริยทรัพย์กับเรา ถ้าครูบาอาจารย์ไม่ให้อริยทรัพย์กับเรานะ มันก็เป็นไอ้โลมปฏิโลมทั้งนั้น เห็นใหม่ กานในฝูงหงส์

กานในฝูงหงส์นะ ภิภุขบวชมาเหมือนหงส์ ถ้าครูบาอาจารย์ไม่มีความสามารถเหมือนอีกา อาศัยฝูงหงส์นั้นอยู่ในฝูงหงส์นั้น ซ่อนตัวอยู่ในฝูงหงส์นั้นไง ไม่สามารถเป็นผู้นำของฝูงหงส์นั้นได้ แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเราที่มีคุณธรรมนะ ฝูงหงส์นั้นมันต้องบินได้ ฝูงหงส์มันต้องหากินเป็น ฝูงหงส์มันต้องมีคุณธรรมในหัวใจ ฝูงหงส์นั้นถึงจะเป็นประโยชน์กับศาสนาเห็นใหม่

เราเป็นนักรบ เราเป็นศากยบุตร เราจะทำอุโบสถกันเพื่อความสะอาดบริสุทธิ์ เพื่อเป็นคุณธรรมของพวกเรา เอวัง